

Журавська О.В.,
доцент кафедри журналістики та нових медіа
Інституту журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка,
кандидат філологічних наук
Ел. пошта: o.zhuravska@kubg.edu.ua

Oksana Zhuravska,
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor
of the Department of Journalism and New Media
Borys Grinchenko Kyiv University
Email: o.zhuravska@kubg.edu.ua
ORCID iD 0000-0002-4623-8933

УДК 070:654.19] :37(477)

DOI: 10.28925/2524-2644.2020.1.5

КОНЦЕПЦІЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕНК ІЗ РАДІОЖУРНАЛІСТИКИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

THE CONCEPT OF IMPROVING DIGITAL COURSE IN RADIO JOURNALISM TO ENSURE THE QUALITY OF EDUCATION

У дослідженні розкриваються концептуальні засади удосконалення змістового наповнення ЕНК із радіожурналістики для студентів бакалаврського освітнього рівня з урахуванням специфіки дистанційного навчання та вимог до фахової компетентності радіожурналістів. Розглянуто особливості переходу на практикоорієнтований підхід у навчанні.

Для цього було проаналізовано специфіку актуального сертифікованого курсу та проведено опитування студентів, які опанували матеріал навчальної програми з його використанням. За даними анкетування було визначено кілька нових продуктивних напрямів підготовки практичних завдань, що дадуть змогу формувати й розвивати вміння та навички, необхідні радіожурналістові для успішної професійної діяльності. Студенти вважають, що вміння збирати й перевіряти інформацію, аналізувати документи й бази даних, а також технічні навички (монтування, верстка, обробка фото-, аудіо- та відеоматеріалів) є базовими складниками для журналістської компетентності.

Результати дослідження є важливими для підготовки підручника з радіожурналістики, що відобразить принципи раціонального поєднання теорії з практикою, необхідні для активізації пізнавальної діяльності студентів, формування навичок роботи в сучасних медіа. Виокремлено важливі компоненти змісту навчання з радіожурналістики, а саме: слухання радіопередач і подкастів, аналіз їх жанрово-стильових особливостей, композиції; аналіз своїх і чужих текстів та обговорення їх визначених особливостей; розвиток навички розповідати історії, використовуючи доцільні виражальні засоби; формування вміння знаходити й подавати важливі для розкриття характеру героїв деталі; удосконалення навичок інтерв'ювання, відбору фактів при вивченні поточної інформаційної картини світу, джерел даних та написання інформаційних повідомлень.

Ключові слова: журналістика, радіожурналістика, практикоорієнтований підхід, ЕНК, якість навчання, дистанційне навчання.

The study reveals the conceptual principles of improving the content of the e-learning in radio journalism for students of bachelor's degree, taking into account the specifics of distance learning and the requirements for the professional competence of radio journalists. The peculiarities of the transition to a practice-oriented approach in learning are considered.

For this purpose, the specifics of the current certified course are analysed and a survey of students who mastered the material of the curriculum with its use is conducted. According to the questionnaire, several new productive areas of preparation of practical tasks are identified, which will allow to form and develop skills and abilities necessary for a radio journalist for a successful professional activity. Students believe that the ability to collect and verify information, analyze documents and databases, as well as technical skills (editing, layout, processing of photo, audio, and video materials) are basic components for journalistic competence.

The results of the research are important for the preparation of a textbook for radio journalism, which will reflect the principles of the rational combination of theory and practice, activation of students' cognitive activity, the formation of skills for work in media. Important components of studying radio journalism are: listening to radio programs and podcasts, analysis of their genre and style features, compositions; analysis of own and other people's texts and discussion of their particular features; developing the skill of storytelling using appropriate means of expression; find and present important details for revealing the character; improving interviewing skills, fact-finding skills in studying the current information picture of the world, data sources and writing information messages.

Key words: journalism, radio journalism, practice-oriented approach, quality of education, distance learning.

Вступ. Однією з позитивних тенденцій підготовки журналістів у закладах вищої освіти останнім часом є поступовий перехід на практикоорієнтоване навчання, що безперечно не виключає ґрунтовної теоретичної підготовки. Організований у такий спосіб навчальний процес разом із сучасним професійним технічним і програмним забезпеченням, співпраця з представниками медійної галузі під час проходження практики надають студентам якнайкращі можливості для формування, удосконалення й закріплення фахових умінь і навичок.

Практикоорієнтований підхід потребує значної уваги до змісту й форм навчання, бо ефект від його запровадження полягає не тільки у виведенні журналістики з-під опіки філології, про необхідність якого у практиці вищої школи говорять уже давно, але й від низки інших чинників.

Філологічні знання, на наше переконання, є вкрай необхідними майбутнім журналістам, але передусім мають подаватися з урахуванням специфіки їхньої професійної діяльності. Зокрема, важливою є комунікативна компетентність, згідно із ЗК-9 «Здатність до ефективної комунікації: здатність спілкуватися державною мовою...; спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня; будувати міжкультурну комунікацію» та ФК-6 «Здатність подавати інформацію у відповідній журналістській формі: висока мовна компетенція; ...володіння навичками створення текстів у різних жанрах; уміння поєднувати візуальні та текстові контенти; використання сучасних інформаційних технологій», а також ПРН-5, ПРН-9 (*Освітньо-професійна програма. 061.00.01 Журналістика. Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*, 2017).

Підтверджують вимоги часу до комунікативних умінь студентів-журналістів і проведені дослідження якості журналістської освіти. Наприклад, у ході такого дослідження 2018 р. (*Журналістська освіта в Україні: чи працює система? Друге дослідження якості журналістської освіти*, 2018, с. 34–42) було визначено переваги й недоліки отримання журналістської освіти у закладах вищої освіти у їхніх випускників і медійників-практиків, які, власне, і співпрацюють з ними. За його результатами з'ясувалося, що, на думку 55 % редакторів, студенти мінімально володіють практичними навичками написання текстів, часто не готові до змін, перенавчання й самовдосконалення. Крім того, вони не готові працювати у складі команди, нераціонально організовують

робочий час і визначають робочі пріоритети. І майже кожен четвертий опитаний медійник озвучив думку, що випускники ЗВО не вміють писати журналістські тексти.

А от опитані у процесі дослідження студенти зазначили, що завдяки навчанню отримали серйозну й ґрунтовну теоретичну базу, яка, на жаль, не пов'язана із реальною роботою в медіа (*Журналістська освіта в Україні: чи працює система? Друге дослідження якості журналістської освіти*, 2018, с. 34–42). Серед студентів також поширеною є думка про відсутність достатніх для написання якісних текстів знань. При цьому вони переконані, що робота зі словом на рівні з умінням збирати й перевіряти інформацію, аналізувати документи й бази даних, а також технічними навичками (монтуванням, версткою, обробкою фото-, аудіо- та відеоматеріалів) є базовими складниками журналістської компетентності (*Журналістська освіта в Україні: чи працює система? Друге дослідження якості журналістської освіти*, 2018, с. 34–42).

Тож перед викладачами закладів вищої освіти стоять важливі завдання пошуку таких нових форматів подання теоретичного матеріалу, які, з одного боку, будуть зрозумілі й цікаві для «цифрового» покоління, тобто покоління Z та міленіалів (Коростіль, 2018), а з іншого — допоможуть перевести теоретичні знання в практичну площину й сформувати відповідні до майбутньої спеціальності студентів уміння й навички. Особливого значення ці завдання набули у зв'язку з останніми викликами часу, зокрема пандемією, що внесла суттєві корективи у навчальний процес та привела до збільшення використання ІТ-інструментів та зменшення частки «живого» спілкування.

Отже, **мета дослідження** полягає у визначенні концептуальних засад удосконалення змістового наповнення сертифікованого ЕНК, зокрема пов'язаних із розробленням практичних завдань, що відповідатимуть вимогам практикоорієнтованого навчання та викликам часу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема застосування електронного навчання у практиці вищої школи не є новою у теоретичній та методологічній літературі. Зокрема, Г. Ковальчук (2017) висвітлює особливості реалізації діяльнісно, особистісно та професійно орієнтованих підходів, О. Воронкін (2016) вивчає роль інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку вищої освіти, І. Шаніна (2017) визначає особливості організації освітнього процесу за допомогою ЕНК.

Цікавими для дослідження ЕНК з радіожурналістики є роботи, у яких аналізуються умови, методи й досвід забезпечення якості електронного навчання. Наприклад, О. Воробйова (2018) в оглядовому дослідженні звертає увагу насамперед на підходи до забезпечення якості е-навчання й формулює рекомендації, які стосуються нормативно-правового забезпечення процесу, розкриваючи питання сертифікації, стандартизації тощо.

Крім того, звернемо увагу на публікацію Т. Локоть (2006, с. 9) «Практичний аспект викладання інформаційної радіожурналістики», яка до сьогодні не втратила своєї актуальності. Авторка описує досвід практикоорієнтованого навчання студентів магістерського рівня, визначаючи такі його принципи, як: поєднання теоретичної інформації та практичних навичок для створення та формування професійної компетентності радіожурналістів; інтерактивність процесу навчання; робота в групах як психологічна підготовка до діяльності у редакції чи ньюзрумі; підготовка практичних екзаменаційних проектів; тренінги й диспути із запрошеними фахівцями медіа.

Методи дослідження. У дослідженні були використані загальнонаукові методи аналізу й синтезу для визначення методологічних засад застосування ІТ-технологій і платформ, соціологічний метод письмового опитування. Анонімне вибіркоче анкетування проводилося після закінчення навчального року з 8 до 15 квітня 2020 р. з метою перевірки правильності обраної методики у формуванні змісту електронного навчального курсу, визначення можливостей для її зміни та удосконалення. Респонденти — студенти віком від 18 до 21 року, які опанували навчальну дисципліну «Радіожурналістика», відповідали на запитання в Google-формі. Кількісний метод був застосований для обробки результатів опитування.

Результати і обговорення. Навчальна дисципліна «Радіожурналістика» викладається у студентів ІІ курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (061.00.01 Журналістика) у 4-му семестрі. Згідно з навчальною програмою дисципліни передбачено 6 модулів, поступове опанування яких дає змогу ознайомитися з основами менеджменту й маркетингу за спеціалізацією радіожурналістика, зокрема принципами роботи українських радіоорганізацій, форматами радіостанцій та специфікою їхнього контенту, принципами верстання сітки мовлення. Крім того, студенти ознайомлюються із виразними засобами радіомовлення, вивчають засади створення й підготовки до ефіру

журналістських матеріалів, жанрову систему, специфіку підготовки новинних випусків.

Практична частина передбачає роботу з актуальними жанрами радіожурналістики: інформаційними, інформаційно-розважальними, аналітичними. Зокрема, студенти навчаються працювати із живим і монтованим репортажем; тренуються оперативно відбирати значущі факти суспільного життя, писати інформаційні повідомлення, верстати новинні випуски. Важливим складником навчального процесу є формування й закріплення навичок інтерв'ювання, написання й підготовки до ефіру оглядів.

Закінчується вивчення курсу захистом екзаменаційного проекту — пілотного випуску авторської радіопередачі. У процесі підготовки практичних завдань студенти можуть працювати як самостійно, так і в групах, чітко розподіляючи відповідальність за ділянки виконаної роботи та навчаючись працювати в команді.

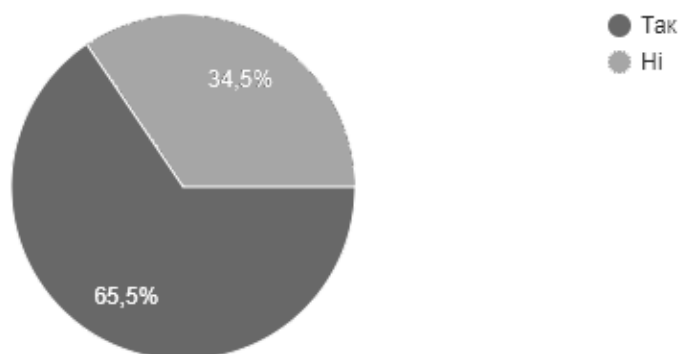
Блок завдань для самостійної роботи передбачає добір інформації, аналіз радіоефіру та необхідних для підготовки журналістського тексту даних. Крім того, самостійна робота охоплює процес написання й редагування текстів, їхнє начитування, запис і монтаж у навчальних аудиторіях, зокрема в студії студентського радіо. А проект студентської інтернет-радіостанції Radio BG, представлений не тільки на окремому сайті, а й у соціальних мережах, надає можливості ще й для розвитку практичних умінь із SMM. Тож освоєння радіожурналістики супроводжується роботою в одному з перспективних медійних напрямків — подкастингу.

Взаємодія викладачів зі студентами забезпечується переважно платформами SoundCloud, Google Meet та Moodle у межах ЕНК «Радіожурналістика». Вільний доступ до мультимедійних платформ значно розширює інформаційні межі й технологічні можливості курсу.

Зазвичай платформа дистанційного навчання Moodle використовується в навчальному процесі періодично, слугуючи своєрідним електронним підручником, де в будь-який момент можна знайти потрібну теоретичну інформацію, ознайомитися з практичними завданнями та додатковим матеріалом. В умовах карантинних обмежень функціональність платформи значно змінилася, бо зі зручного й корисного додаткового інструмента вона перетворилася на основний. І цей фактор є важливим у процесі вдосконалення змістового наповнення курсу, пошуку нових форматів практичних завдань, які максимально зменшать можливі негативні наслідки браку очної взаємодії викладача та студента в освітньому процесі.

Відповіді на запитання «Чи знадобилися знання, отримані під час вивчення курсу «Радіожурналістика», при проходженні практики?»

58 відповідей

Для визначення якісної оцінки ЕНК із «Радіожурналістики» студенти провели опитування. Опрацювання його результатів дало можливість визначитися з пріоритетними напрямками щодо удосконалення його компетентісних складників.

За даними анкетування, на момент закінчення вивчення курсу з «Радіожурналістики» 12,1 % респондентів визначилися, що точно планують працювати на радіо із формулюванням «це моя мрія», 65,5 % визнають такий варіант майбутнього працевлаштування цілком можливим, а 22,4 % не планують пов'язувати своє професійне зростання з радіо.

30 % респондентів зазначили, що вже мають досвід роботи на радіо як самостійний, так і під час проходження запропонованої закладом вищої освіти навчальної та виробничої практики. Серед радіостанцій, які надали можливість студентам удосконалити професійні навички, були названі такі: Українське радіо, «Громадське радіо», радіо «Аристократи», «Українское народное радио 105FM», «Boguslav-FM», «DJ FM».

65,5 % студентів підтвердили, що знання, отримані під час вивчення курсу «Радіожурналістика», знадобилися при проходженні практики в медіа (рис. 1).

Користь для професійного становлення студенти визначили за 5-бальною шкалою таким чином: дуже корисно (5 б.) — 53,4 %, корисно (4 б.) — 37,9 %, корисно (3 б.) — 6,9 %, корисно (2 б.) — 1,7 % (рис. 2).

Джерелом теоретичних знань для студентів курсу стали:

- підручники — 48,3 %;
- статті з радіожурналістики — 70,7 %;

— тексти електронних лекцій (платформа Moodle) — 93,1 %.

Отримані дані свідчать про те, що основним джерелом теоретичної інформації студенти вважають лекції з курсу та допоміжні матеріали — статті у спеціалізованих виданнях.

Крім того, спостерігаємо тенденцію до збільшення кількості прослуховувань радіопередач у процесі здобуття нових знань, оскільки аналітична робота із готовим журналістським матеріалом є важливим компонентом навчального процесу з дисципліни (рис. 3 і 4).

Як бачимо, частка активного слухання радіопередач зросла на понад 30 %: із 44,8 % до 77,6 %. Зазначимо, це було одним із найскладніших завдань і викликало найбільше незадоволення й дорікань з боку слухачів курсу. Річ у тому, що процес навчального слухання супроводжується аналітичною роботою з матеріалом, що потребує прискіпливої уваги і до виражальних засобів, і до композиції журналістських творів, і до їхнього тексту. Тож завдання зі слухання передбачало розшифрування повідомлень та їхню критичну оцінку за багатьма позиціями.

У порівнянні з інтерактивними, що потребують взаємодії з людьми, чи то членами робочої команди, чи то інтерв'ююваними, аналітичні завдання студентам подобається виконувати менше. По-перше, їх не зацікавлює зміст передач, попри те що мають можливість самостійно обирати об'єкти дослідження, по-друге, розшифрування є доволі копіткою роботою, яка потребує посидючості, уважності, але, зауважимо, значно полегшується, якщо використовувати спеціальні програми, наприклад Express Scribe, Dragon Dictation тощо.

Рис. 2

Відповіді на запитання «Наскільки корисним був курс «Радіожурналістика?»»

58 відповідей

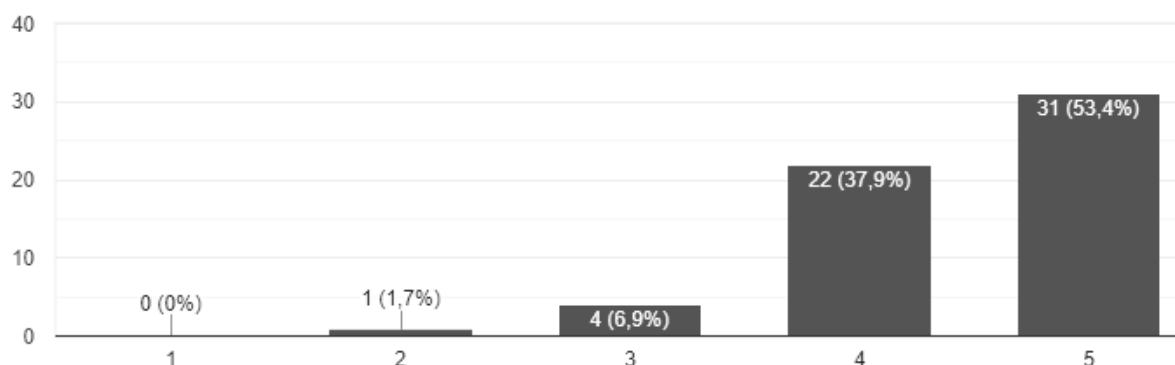

Рис. 3

Показники слухання студентами-журналістами радіопередач до вивчення радіожурналістики

58 відповідей

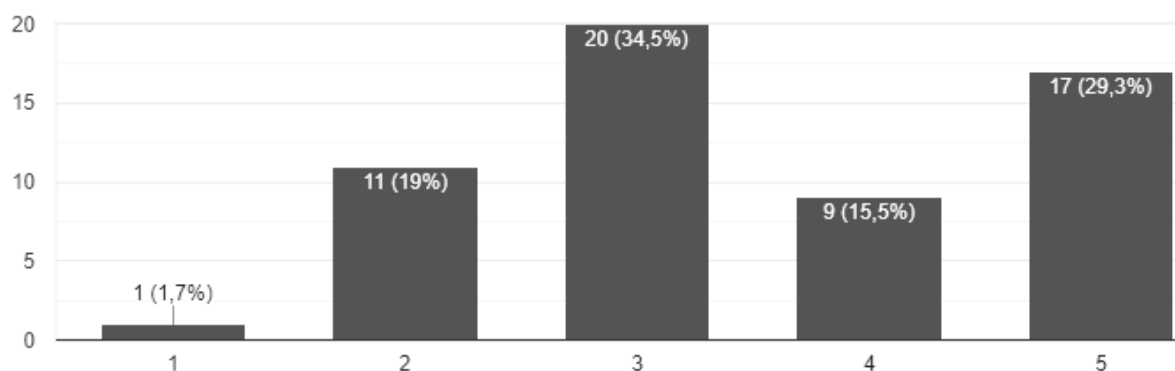
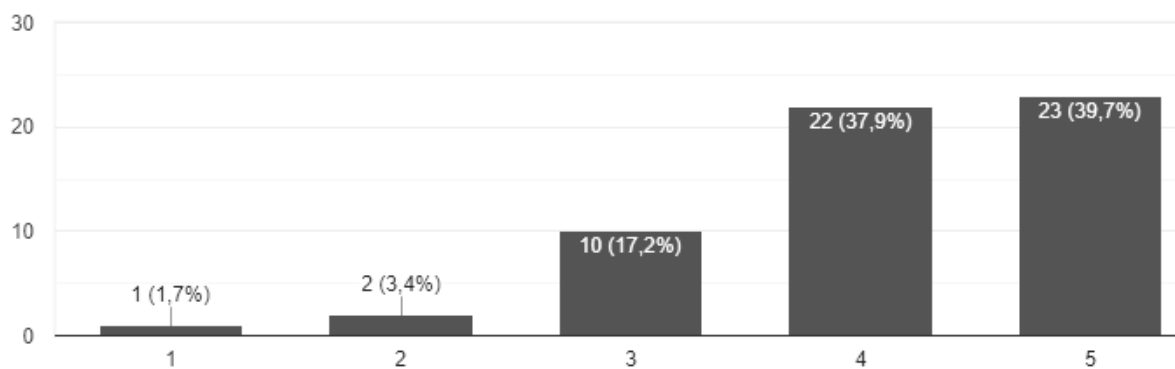

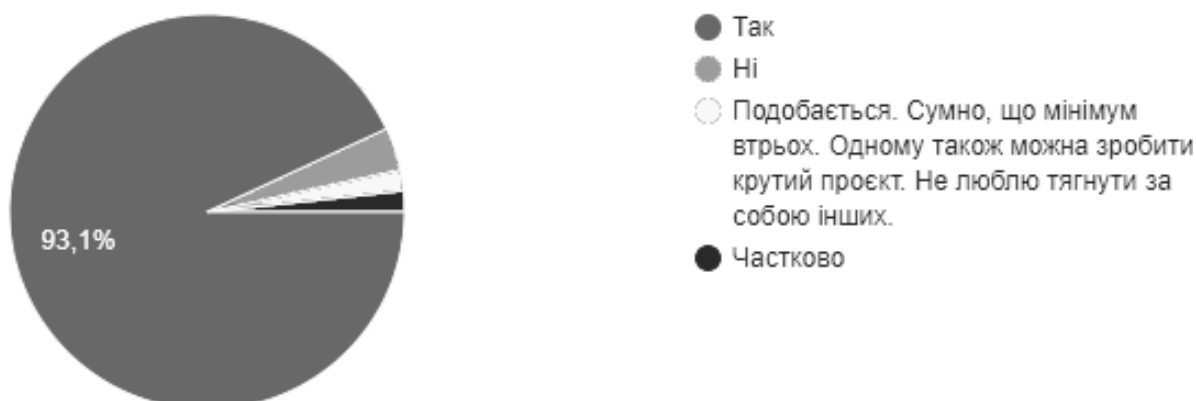
Рис. 4

Показники слухання радіопередач під час вивчення радіожурналістики

58 відповідей

Відповіді на запитання «Чи подобається вам екзамен у форматі захисту проекту авторської радіопередачі?»

Отже, аналітична робота з журналістськими радіотекстами, на наше переконання, має залишатися у складі завдань, але, очевидно, частка її має бути зменшена до корисного мінімуму, що дозволить розвивати професійні вміння.

Окремий блок опитування дав змогу визначити завдання, які, на думку студентів, сприяють розкриттю творчого потенціалу, дають нові знання, корисні для практичної журналістської діяльності. Аналіз відповідей респондентів дає змогу зробити висновок, що найбільше їх зацікавлюють завдання, пов'язані з інтерактивною взаємодією та живим спілкуванням, використанням техніки, формуванням практичних навичок монтажу, а саме:

— вокс-популі, Vox populi (різновид інтерв'ю): «зникає страх підходити до чужих людей»; «ми на практиці тісно взаємодіяли з громадськістю, застосовували теоретичні знання»; «навчилася вибирати вдалі синхрони»; «ми навчилися працювати з диктофоном і отримувати відповіді від людей»;

— репортаж: «здобула навички монтажу, поборолла бар'єр спілкування з незнайомими людьми»; «це була цікава практика, адже для мене репортаж — це один з найскладніших жанрів»;

— радіонарис: «вперше спробувала застосувати всі практичні знання. Це змога виявити творчість»;

— новини: «ознайомився з усіма проблемами написання радійних новин. Дізнався багато нюансів, пов'язаних із правильною начиткою новин (ритм, паузи, правильні акценти тощо)»; «запис власних новинних випусків, тому що надалі планує працювати у новинній журналістиці» тощо.

Також більшість студентів (93,1 %) позитивно оцінюють екзаменаційну роботу зі створення проекту власної радіопередачі (рис. 5).

Пілотний випуск готується в команді, що дає змогу спробувати свої сили в різних сферах діяльності, пов'язаній з радіовиробництвом, й попрацювати як продюсер, редактор, журналіст, звукорежисер, режисер монтажу та ін.

Висновки. Запровадження в освітній процес практичних інтерактивних завдань є невіддільним складником якості змісту навчальних курсів із журналістики, зокрема радіожурналістики. Про це свідчать і результати опитування студентів, які можуть оцінити переваги отриманих теоретичних знань та користь для фахової діяльності практичних умінь і навичок після вивчення дисципліни.

Проте аналітична робота, що полягає у критичному аналізі напрацьованого досвіду як українських, так і світових радіожурналістів, є підґрунтям формування професійної компетентності. Активне слухання особливо актуальне на цьому етапі розвитку інформаційного суспільства, коли переважає візуальне сприйняття, а основним джерелом інформації стають соціальні мережі або інформаційні портали різного ґатунку.

Крім того, цього року вища школа стикнулася ще з однією проблемою, яка актуалізувала потребу дистанційного навчання й певною мірою обмежила можливості так званого живого спілкування студентів і викладачів.

З урахуванням таких викликів часу важливими компонентами змісту навчання з радіожурналістики є:

— слухання радіопередач і подкастів, аналіз їх жанрово-стильових особливостей, композиції тощо як різновид самостійної роботи;

— робота зі словом, що здійснюється через аналіз своїх і чужих текстів та обговорення визначених особливостей із одногрупниками, викладачем, запрошеними медійними

фахівцями. Цей процес можуть забезпечувати платформи відеозустрічей;

— формування й розвиток умінь розповідати історії, використовуючи доцільні виражальні засоби, та розміщувати змонтовані матеріали на платформах для поширення аудіоінформації чи подкастів;

— формування й розвиток умінь знаходити й подавати важливі для розкриття характеру героїв деталі;

— удосконалення навичок інтерв'ювання із застосуванням професійної та аматорської техніки;

— удосконалення навичок відбору фактів при вивченні поточної інформаційної картини світу, джерел даних та написання інформаційних повідомлень тощо.

Перспективною можна визнати підготовку друкованого чи електронного навчального підручника з радіожурналістики, який дасть змогу раціонально поєднати теорію з практичними завданнями, що активізують пізнавальну діяльність студентів, сприяють формуванню умінь і навичок для роботи в медійній сфері.

Джерела

1. Воробйова О. Забезпечення якості електронного навчання в європейському просторі вищої освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2018. Т. 64. № 2. С. 245–252. DOI: 10.33407/itlt.v64i2.1951.

2. Воронкін О. Інформаційно-комунікаційні технології як ключовий фактор інноваційного розвитку вищої освіти: глобальний вимір. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2016. Т. 55. № 5. С. 12–30. DOI: 10.33407/itlt.v55i5.1472.

3. Журавська О.В. Робоча навчальна програма «Радіожурналістика». К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2019. 24 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26741/1/O_Zhuravska_RZh.pdf

4. Журналістська освіта в Україні: чи працює система? Друге дослідження якості журналістської освіти. *Детектор медіа*. 2018. 72 с. URL: <https://cutt.ly/oeBBGBW>

5. Ковальчук Г. Реалізація діяльнісного, особистісно та професійно орієнтованих підходів у викладанні соціально-економічних дисциплін з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Т. 61. № 5. С. 110–126. DOI: 10.33407/itlt.v61i5.1821.

6. Коростіль Л.А. Покоління Z: пошук способів педагогічної взаємодії. *Народна освіта*. 2018. Вип. 1 (34). URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5229.

7. Локоть Т. Практичний аспект викладання інформаційної радіожурналістики. *Магістеріум*. 2006. Вип. 22. С. 8–11. URL: <https://cutt.ly/By6XN0O>.

8. Освітньо-професійна програма. 061.00.01 Журналістика. Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. К.,

2017. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/ij/2019/opp_zhur_bak.pdf

9. Шанина І. Організація освітнього процесу з використанням електронних навчально-методичних комплексів для підготовки фахівців з комп'ютерних технологій. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Т. 58. № 2. С. 12–30. DOI: 10.33407/itlt.v58i2.1568.

References

1. Vorobiova, O. (2018). Zabezpechennia yakosti elektronnoho navchannia v yevropeiskomu prostori vyshchoi osvity [Ensuring the Quality of E-learning in the European Space of Higher Education]. *Informatsiini tehnolohii i zasoby navchannia*, V. 64, № 2, pp. 245–252 [in Ukrainian].

DOI: 10.33407/itlt.v64i2.1951

2. Voronkin, O. (2016). Informatsiino-komunikatsiini tehnolohii yak klyuchovy faktor innovatsiinoho rozvytku vyshchoi osvity: hlobalnyi vymir [Information and Communication Technologies as a Key Factor in the Innovative Development of Higher Education: Global Dimension]. *Informatsiini tehnolohii i zasoby navchannia*, V. 55, № 5, pp. 12–30 [in Ukrainian].

DOI: 10.33407/itlt.v55i5.1472

3. Zhuravskaia, O. V. (2019). Robocha navchalna prohrama «Radiozhurnalistyka» [Working Curriculum «Radio Journalism»]. Kyiv: Borys Grinchenko Kyiv University, 24 p. [in Ukrainian].

http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/26741/1/O_Zhuravska_RZh.pdf

4. Zhurnalistska osvita v Ukraini: chy pratsiuie systema? Druhe doslidzhennia yakosti zhurnalistskoi osvity. (2018). [Journalism Education in Ukraine: Does the system work? The second study of the quality of journalism education]. *Detector Media*, 2018, 72 p. [in Ukrainian].

<https://cutt.ly/oeBBGBW>

5. Kovalchuk, G. (2017). Realizatsiia diialnisnoho, osobystisno ta profesiino oriietovanykh pidkhodiv u vykladanni sotsialno-ekonomichnykh dystsyplin z vykorystanniam informatsiino-komunikatsiinykh tehnolohii [Implementation of Activity, Personal and Professionally-Oriented Approaches in the Teaching of Socio-Economic Disciplines Using Information and Communication Technologies]. *Informatsiini tehnolohii i zasoby navchannia*, V. 58, № 2, pp. 12–30 [in Ukrainian].

DOI: 10.33407/itlt.v61i5.1821

6. Korostil, L. A. (2018). Pokolinnia Z: poshuk sposobiv pedahohichnoi vzaiemodii [Generation Z: finding ways of pedagogical interaction]. *Narodna osvita*, 2018, Is. 1 (34) [in Ukrainian].

https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5229

7. Lokot, T. (2006). Practical Aspect of Teaching Informational Radio Journalism. *Magisterium*, Is. 22, pp. 8–11 [in Ukrainian].

<https://cutt.ly/By6XN0O>

8. Osvitnio-profesiina prohrama. 061.00.01 Zhurnalistyka. Pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoyi osvity. (2017). [Educational and Professional Program. 061.00.01 Journalism.

The first (Bachelor's) Level of Higher Education]. Kyiv [in Ukrainian].

https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/ij/2019/opp_zhur_bak.pdf

9. Shanina, I. (2017). Orhanizatsiia osvithnioho protsesu z vykorystanniam elektronnykh navchalno-metodychnykh kompleksiv dlia pidhotovky fakhivtsiv z kompiuternykh tekhnolohii [Organization of the Educational Process with

the Use of Electronic Educational and Methodological Complexes for the Training of Specialists in Computer Technology]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*, 2017, V. 58, № 2, pp. 12–30 [in Ukrainian].

DOI: 10.33407/itlt.v58i2.1568

Подано до редакції: 01.06.2020 р.

Прийнято до друку: 20.06.2020 р.

Журавская О.В., доцент кафедры журналистики и новых медиа Института журналистики Киевского университета имени Бориса Гринченко, кандидат филологических наук

КОНЦЕПЦИЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЭУК ПО РАДИОЖУРНАЛИСТИКЕ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ КАЧЕСТВА ОБУЧЕНИЯ

В исследовании раскрываются концептуальные основы совершенствования содержательного наполнения ЭУК по радиожурналистике для студентов бакалаврского образовательного уровня с учетом специфики дистанционного обучения и требований к профессиональной компетентности радиожурналистов. Рассмотрены особенности перехода на практикоориентированный подход в обучении.

Для этого была проанализирована специфика актуального сертифицированного курса и проведен опрос студентов, освоивавших материал учебной программы с его использованием. По данным анкетирования было определено несколько новых продуктивных направлений подготовки практических задач, которые позволят формировать и развивать умения и навыки, необходимые радиожурналистам для успешной профессиональной деятельности. Студенты считают, что умение собирать и проверять информацию, анализировать документы и базы данных, а также технические навыки (монтирование, верстка, обработка фото-, аудио- и видеоматериалов) являются базовыми составляющими журналистской компетентности.

Результаты исследования важны для подготовки учебника по радиожурналистике, отражающего принципы рационального сочетания теории с практикой, необходимые для активизации познавательной деятельности студентов, формирования навыков работы в современных медиа. Определены важные компоненты содержания обучения радиожурналистике, а именно: слушание радиопередач и подкастов, анализ их жанрово-стилевых особенностей, композиции; анализ своих и чужих текстов и обсуждение их особенностей; развитие навыка рассказывать истории, используя целесообразные выразительные средства; формирование умения находить и подавать важные для раскрытия характера героев детали; совершенствование навыков интервьюирования, отбора фактов при изучении текущей информационной картины мира, источников данных и написание информационных сообщений.

Ключевые слова: журналистика, радиожурналистика, практикоориентированный подход, ЭУК, качество обучения, дистанционное обучение.